

Dalyvavimo tarptautinių mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų programų renginiuose išlaidų apmokėjimo Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūroje aprašo 5 priedas

DALYKINĖ ATASKAITA

(taikoma atstovams ir ekspertams, paskirtiems Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. V-310 „Dėl Lietuvos atstovų ir ekspertų Europos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizontas 2020“ komitetuose paskyrimo“)

2018 m. lapkričio 23 d.

Sutarties data ir Nr.	2018 m. kovo 14 d. 28V-93
Dalyvio vardas, pavardė, mokslo laipsnis	Algirdas Kaliatka, Habil. Dr.
Tikslinė grupė (pasirinkti vieną)	☒ Mokslininkas ☐ Tyrėjas ☐ Mokslo vadybininkas
Institucija	Lietuvos energetikos institutas
Posėdžio institucinė forma	Europos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizontas 2020“ Komisijos ekspertų branduolių skilimo komiteto posėdis. Dalyviai: EURATOM Mokslinių tyrimų ir inovacijos programos „Branduolių skilimo“ (FISSION) ekspertų komiteto atstovai, EK atstovai
Posėdžio vieta ir laikas	Centre Albert Borschette (CCAB.4A), Briuselis, Belgija, 2018 m. lapkričio 20 d., 10:00 – 16:30

1. Svarstyti klausimai:

1. Darbotvarkės priėmimas
2. Darbo tvarkos taisyklių patvirtinimas
3. Euratomo darbo programos 2019 - 2020 m. projektas (branduolinio skilimo dalis)
4. Kiti klausimai

2. Posėdžio eigos apibendrinimas:

1. Darbotvarkės priėmimas

Darbotvarkė buvo patvirtinta

2. Darbo tvarkos taisyklių patvirtinimas

Frederick MARIËN (DG Research & Innovation) pradėjo posėdį kviesdamas pasisakyti dėl siūlomų Komiteto darbo tvarkos taisyklių. Šios darbo tvarkos taisyklės buvo priimtos po nežymaus patikslinimo iš Vokietijos delegacijos pusės.

3. Diskusija dėl Euratom 2019-2020 m. darbo programos projekto ("Fission" tematika)

Šio posėdžio, kuriam pirmininkavo Rita Lečbychova (DG RTD / G4 / Fission) metu buvo pristatyta trečioji, pataisytą EURATOM 2019-2020 metų „skilimo“ tematikos darbo programa. Kadangi praeito posėdžio metu daugiausiai buvo diskutuota dėl papildomo finansavimo Jules Horowitz reaktoriaus statyboms, šis klausimas buvo nagrinėtas pirmiausia. Pirmiausia buvo paminėta, jog apklausos metu 5 šalys narės aiškiai palaikė Prancūzijos prašymą skirti JHR didesnę finansavimą, 5 – aiškiai pasisakė prieš, 12 palaikė dalinai ir 11 šalių narių neišreiškė savo nuomonės. Kad pritarti Prancūzijos prašymui reikėjo gauti 65% balsų, (kas atitinka 16 šalių). Ritos Lečbychovos prašymu Prancūzijos atstovai vėl išsakė savo poziciją, įrodinėdami koks svarbus Europos moksliniams tyrimams bus Jules Horowitz reaktorius. Prancūzijos prašymą labai palaikė Suomijos ir Ukrainos atstovai, kurie aiškino, kad JHR bus vienintelis Europoje mokslinis tiriamasis reaktorius, kuriame bus galima tirti branduolinį kurą (nes Halden reaktoriaus, kuris buvo planuojamas, statybos šiuo metu galutinai atsisakyta). Todėl JHR ir jo tyrimai labai svarbūs visai Europos Sąjungai. Vėliau pasisakė daugelio šalių (Portugalijos, Vokietijos, Lenkijos, Nderlandų, Rumunijos, Belgijos ir kt.) atstovai, kurie aiškino, kad jie nėra prieš reaktoriaus statybą ir jie supranta tokių tyrimų reikalingumą, tačiau norėtų daugiau aiškumo kaip tai bus finansuojama iš EURATOM biudžeto ir jie nepalaiko vienodo atskaitymo iš visų NFRP tyrimų krypčių, be to vienietinės finansinės injekcijos akivaizdžiai nepakaks, todėl kyla tolesnio reaktoriaus eksploatavimo kaštų klausimai.

Siekiant išspręsti šį klausimą, Rita Lečbychova pasiūlė kompromisą – paaimti po 2 milijonus Eurų iš NFRP 4, 9 ir 10 ir gautus 6 milijonus skirti EURATOM prieigos teisėms „išpirkti“. Tuomet buvo paprašyta Prancūzijos atstovų įvertinti šį pasiūlymą. Prancūzams 6 milijonų buvo akivaizdžiai per mažai, tačiau galiausiai jie sutiko su tokiu kompromisu. Vėliau daugelio šalių atstovai sveikino tokį kompromisą ir galiausiai buvo pereita prie detalaus darbo programos aprašymo (punktas po punkto) aptarimo ir redagavimo. Kad aprašyti šį 6 milijonų Eurų paskyrimą Jules Horowitz reaktoriaus papildomoms prieigos teisėms įgyti, Europos Komisija parengė papildomą dešimtą „Kitų veiklų“ punktą, kuriame tai aprašyta – kai reaktorius pradės veikti, EURATOM komitetas galės svarstyti kokius tyrimus tikslinga atlikti ir bus skelbiami atitinkami projektų kvietimai.

Toliau posėdyje buvo nuosekliai svarstomi visuose šešiuose klasteriuose esantys projektai (žiūr. lentelę žemiau). Posėdžio pabaigoje buvo informuota, kad galutinė (ketvirtoji) redakcija, parengta posėdžio metu buvo dar kartą išsiuntinėta ir iki lapkričio 22 dienos laukiama komiteto atstovų komentarų.

2019-2020 metų Branduolių dalijimosi ir radiacinės saugos mokslinių tyrimų (NFRP) darbų programa

Projektų pateikimo pradžia: 15 gegužės 2019

Projektų pateikimo pabaiga: 25 rugsėjo 2019

Tyrimų kryptys (veiklos rūšys)	Klasteriai	Tyrimų kryptys	Biudžetas (milijonai EUR)		Projektų skaičius
			2019	2020	
NFRP-2019-2020-01 (RIA)	A. NUCLEAR SAFETY	Ageing phenomena of components and structures and operational issues	16,00		4 x 4,0 M€

NFRP-2019-2020-02 (RIA)		Safety assessments for Long Term Operation (LTO) upgrades of Generation II and III reactors	12,00		3 x 4,0 M€
NFRP-2019-2020-03 (RIA)		Safety margins determination for design basis-exceeding external hazards	8,00		2 x 4,0 M€
NFRP-2019-2020-04 (IA)		Innovation for Generation II and III reactors	14,00 -2,00		4 x 3,5 M€ -2,0 M€
NFRP-2019-2020-05 (RIA)		Support for safety research of Small Modular Reactors	8,00		2 x 4,0 M€
NFRP-2019-2020-06 (RIA)		Safety Research and Innovation for advanced nuclear systems	7,60		2 x 3,8 M€
NFRP-2019-2020-07 (RIA)		Safety Research and Innovation for Partitioning and/or Transmutation		6,00	~~2 x 3,0 M€~~ 1 x 6,0 M€
NFRP-2019-2020-08 (CSA)		Towards joint European effort in area of nuclear materials		1,10	1 x 1,1 M€
NFRP-2019-2020-09 (IA)	B. DECOMMISSIONING AND ENVIRONMENTAL REMEDIATION	Fostering innovation in decommissioning of nuclear facilities		10,50 -2,00	3 x 3,5 M€ -2,0 M€
NFRP-2019-2020-10 (RIA)	C. RADIOACTIVE WASTE MANAGEMENT	Developing pre-disposal activities identified in the scope of the European Joint Programme in Radioactive Waste Management		16,00 -2,00	1 x 16,0 M€ -2,0 M€
NFRP-2019-2020-11 (CSA)	D. EDUCATION & TRAINING	Innovation in nuclear education		5,00	2 x 2,5 M€
NFRP-2019-2020-12 (RIA)	E. RADIATION PROTECTION AND MEDICAL APPLICATIONS	Further integrating Radiation Protection research in the EU		18,00	1 x 18 M€
NFRP-2019-2020-13 (CSA)		Research roadmap for medical applications of ionising radiation		2,00	1 x 2,0 M€

NFRP-2019-2020-14 (RIA)		Improving low-dose radiation risk appraisal in medicine		6,00	1 x 6,0 M€
NFRP-2019-2020-15 (RIA)		Optimised fuels for production of medical radioisotopes		7,50	1 x 7,5 M€
NFRP-2019-2020-16 (CSA)	F. RESEARCH INFRASTRUCTURE	Roadmap for use of Euratom access rights to Jules Horowitz Reactor experimental capacity		1,10	1 x 1,1 M€
NFRP-2019-2020-17 (CSA)		Optimised use of European research reactors		1,10	1 x 1,1 M€
Overall indicative budget				65,60	74,30

Raudonai – pakeitimai padaryti lapkričio 20 dienos posėdžio metu.

RIA - Research and Innovation Action

CSA - Coordination and Support Action

EJP - Programme Co-fund Action

IA - Innovation Action

3. Pasiūlymai dėl tolesnių Lietuvos veiksmų:

Informuoti suinteresuotus asmenis apie EURATOM 2019-2020 metų darbų programą. Skatinti Lietuvos tyrėjų ir mokslininkų dalyvavimą šioje programoje.

4. Pridedama informacija (posėdžio darbotvarkė, išdalyta medžiaga, nuorodos):

Posėdžio darbotvarkė ir posėdžio metu dalyta medžiaga:

1. Kvietimas į posėdį "Invitation Fission signed ARES - 20 11 2018.pdf"
2. Posėdžio darbotvarkė „2018 11 20 PC Meeting Agenda (Fission).docx“
3. EURATOM 2019-2020 darbo programos trečioji versija „Euratom WP 2019-2020 (3rd draft to MS - 14.11.18).docx“
4. EURATOM 2019-2020 darbo programos ketvirtoji versija „Annex 1 to Euratom WP 2019-2020 - 4th draft following PC on 20 Nov - in tc.docx“.

5. Tiesioginis ataskaitos rengėjas (vardas ir pavardė, mokslo laipsnis institucija, pareigos, telefono numeris, elektroninio pašto adresas):

Algirdas Kaliatka, Lietuvos energetikos institutas, Branduolinių įrenginių saugos laboratorijos vyriaus. mokslo darbuotojas, tel. nr.: 8 37 401903; algirdas.kaliatka@lei.lt

Dalyvio parašas

